

תקנות סוכני המכס, התשכ"ה-1965, 1, 2

בתוקף סמכותי לפי הסעיפים 31 ו-32 לחוק סוכני המכס, התשכ"ה-1964, ובתוקף שאר הסמכויות הניתנות לי על פי דין, אני מתקין תקנות אלה:

פרק ראשון: רישום סוכן מכס וניהול פנקס

1. בקשה להירשם

(תיקונים: התשכ"ו, התשל"ה)

(א) בקשה לרישום בפנקס סוכני-מכס תוגש לפקיד המכס במקומות המצויינים להלן (בתקנות אלה - גובה המכס) בטופס שניתן לקבלו במקומות האמורים:

(1) בית המכס, שער הנמל 3, חיפה;

(2) בית המכס, הנמל, יפו;

(3) תחנת המכס והבלו, רח' קרן היסוד 20, ירושלים;

(4) בית המכס, נמל התעופה בן-גוריון;

(5) בית המכס, הנמל, אשדוד;

(6) תחנת המכס אילת.

(ב) היה המבקש יחיד ייחתם הטופס על ידיו ואם היה תאגיד - על ידי מי שמוסמך לחתום בשם התאגיד בצירוף חותמת התאגיד.

(ג) טופס הבקשה יוגש, במספר העתקים שיוורה המנהל, לגובה המכס שהוא קרוב ביותר למקום עסקו העיקרי לפעולות מכס של המבקש, עליו הצהיר בבקשתו.

(ד) מבקש אדם להירשם כסוכן מכס ליותר ממקום אחד ימסור הפרטים המבוקשים על החצרים בכל מקום ומקום.

2. הודעה על בקשה

הודעה על כל בקשה כאמור בסעיף 9 לחוק תפורסם על לוח המודעות של כל גובי המכס.

3. מועד לבקשות

(תיקון התשל"ה)

בקשה כאמור ניתן להגישה תוך 30 יום מתאריך פרסום ההודעה על מועד הבחינות לפי תקנה 19(א). היה מבקש הרישום תאגיד, תוגש הבקשה כאמור תוך 30 מיום פרסום ההודעה על מועד הגשת בקשות מאת התאגידיים.

4. רישום החלטת המנהל

(א) החליט המנהל על רישומו של אדם כסוכן מכס, ירשום החלטתו על גבי טופס הבקשה ויחתום עליו.

(ב) רישום בפנקס ייעשה על יסוד החלטת המנהל לפי תקנת משנה (א).

(ג) החליט המנהל לסרב רישומו של אדם, ישלח אליו הודעה מנומקת על כך.

5. ניהול פנקס לרישום

פנקס לרישום סוכני מכס (להלן - הפנקס) יקויים במקום מושבו של המנהל והוא יכיל פרטים אלה:

- (1) שמו של סוכן המכס;
- (2) מענו, או המען הרשום של התאגיד;
- (3) מקום חצריו;
- (4) מספר תעודת הזהות של סוכן המכס או מספר התיק של התאגיד במשרדו של הרשם בו הוא רשום;
- (5) תחום עיסוקו של סוכן המכס לענין סוגי פעולות או מקומות;
- (6) כל פרט נוסף שיורה המנהל.

6. רישומים בפנקס

- (א) המנהל יטיל על אחד מבין עובדי משרדו את ניהול הפנקס ותפקידים אחרים לפי תקנות אלה (להלן - הרשם).
- (ב) הרשם יחתום בפנקסו לצדו של כל רישום.

7.

(בוטלה).

8. שינוי הרישום

רישום שינוי שחל באחד מן הפרטים הרשומים בפנקס או תיקון טעות שנפלה בו ייעשו על ידי מחיקת כל הרישום בצבע אדום ורישום מחדש.

9. מועד הרישום

- (א) רישום סוכן מכס ייעשה תוך שלושים יום מן התאריך בו נתקבלו תוצאות הבחינות.
- (ב) רישום על פי הוראות סעיף 33 לחוק ורישום שהחליטה עליו ועדת-ערר ייעשו תוך מועד סביר.

10. מחיקת רישום

(א) מחיקת רישומו של סוכן-מכס מן הפנקס תיעשה על יסוד החלטת המנהל שתינתן בכתב; בשעת מחיקת הרישום יצוין בפנקס אם היא לצמיתות או לתקופה מסויימת כאמור בסעיף 11(ג) לחוק.

(ב) הודעה על מחיקת רישומו של סוכן-מכס תפורסם ברשומות כפי שיורה המנהל.

פרק שני: פקיד-רשוי

11. בקשה לאישור מינוי פקיד

(א) בקשה לאישור מינויו של אדם כפקיד-רשוי תוגש על ידי אותו אדם בטופס ובמספר העתקים, שהורה המנהל. הבקשה תיחתם על ידיו.

(ב) לענין סעיף 16 לחוק ייערך מינויו של פקיד על ידי סוכן-מכס, או על ידי בעל-טובין, בטופס המובא בתוספת ויצורף לבקשה האמורה בתקנת-משנה (א).

12. מועד הבקשה

בקשה ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום מועד הבחינות לפקידים רשויים כאמור בפרק השלישי.

13. מינוי על ידי סוכן-מכס או בעל טובין

(א) היה ממנהו של המבקש סוכן-מכס, תוגש הבקשה לגובה המכס שהוא קרוב ביותר למקום-עסקו העיקרי לפעולות-מכס של הממנה.

(ב) היה הממנה בעל-טובין תוגש הבקשה לגובה המכס שהוא קרוב ביותר למשרדו הראשי של הממנה.

14. אישור מינוי

(א) אישר גובה המכס את המינוי, ירשום החלטתו על גבי טופס הבקשה, יחתום עליו וימסור למבקש כרטיס-זיהוי.

(ב) סירב גובה המכס לאשר מינוי כאמור ישלח למבקש הודעה מנומקת על כך.

(ג) תחום-עיסוקו של פקיד-רשוי לא יהא רחב מתחום-עיסוקו של ממנהו אם הוא סוכן-מכס.

15. אישור מינוי לתחום אחר

גובה-מכס רשאי, אם נתבקש לכך, לאשר מינויו של אדם כפקיד-רשוי גם לעשיית פעולות-מכס בתחומו של גובה-מכס אחר.

16. מועד האישור

(א) אישור כאמור בתקנה 14(א) יינתן תוך שלושים יום מן התאריך בו נתקבלו תוצאות הבחינות.

(ב) אישור על פי הוראות סעיף 33 לחוק או אישור מינוי שהחליטה עליו ועדת-ערר ייעשה תוך מועד סביר.

17. אישור לשעה

אשר מינויו של אדם כפקיד-רשוי לשעה יתן לו גובה המכס כרטיס-זיהוי לשעה.

פרק שלישי: בחינות, סדריהן ומועדיהן

18. מועדי בחינות

אם לא הורה המנהל אחרת ייערכו בחינות -

(1) למועמדים לסוכני-מכס פעמיים בשנה;

(2) למועמדים לפקידים רשויים ארבע פעמים בשנה.

19. קביעת מועד הבחינות ומקומן

(א) המנהל יקבע מקומן של הבחינות ומועדיהן וכן להגשת בקשה להיבחן, והוא יפרסם הודעה על כך ברשומות.

(ב) המנהל רשאי להורות כי בקשה להיבחן תוגש בטופס שיורה.

(ג) בחינה למועמד לסוכן-מכס לא תקויים לפני תום 90 יום מתאריך פרסום ההודעה ברשומות.

(ד) בחינה למועמד לפקיד-רשוי לא תקויים לפני תום 60 יום מתאריך פרסום ההודעה ברשומות.

20. בחינות בעל פה ובכתב

הבחינות ייערכו בכתב או בעל-פה או גם בכתב וגם בעל-פה, הכל כפי שיקבע המנהל, דרך כלל, לבחינה מסויימת, לנושא מסויים או לנבחן מסויים.

21. שפת הבחינות

(א) הבחינות ייערכו בעברית, אולם רשאי המנהל להרשות לנבחן פלוני או לסוג נבחים לענות על השאלות בלועזית, ובלבד שיסאו בהוצאות התרגום כפי שיורה המנהל.

(ב) בקשה להשיב בלועזית יש להגיש במועד שפורסם כאמור בתקנות 19.

22. מינוי בוחנים ומפקחים

(א) המנהל ימנה בוחנים אם דרך כלל או לבחינות מסויימות או לנושאים.

(ב) המנהל ימנה מפקח או מפקחים לבחינות.

(ג) המנהל רשאי להחליט על תשלום שכר לבוחן או למפקח ועל גובה השכר.

23. תוצאות הבחינות

(א) הערכת תוצאות הבחינות מסורה לשיקול-דעתו של הבוחן ותצויין במספר-נקודות מתאים כשמספר-הנקודות המיועד לכל תוצאה טובה ביותר הוא 100.

(ב) נבחן שקיבל בנושא פחות מ-60 נקודות ייחשב כנכשל בו.

(ג) נערכו בחינות על ידי ועדה ילכו אחרי הרוב.

24. אין בחינות נוספות

עמד אדם בבחינה מסויימת לא יידרש, לענין תקנות אלה, לעמוד בבחינה באותו נושא פעם נוספת אם הורחב תחום עיסוקו של סוכן מכס או החליף פקיד רשוי את מקום עבודתו וכיוצא בזה.

25. פטור מנושא בבחינות

המנהל רשאי לפטור מועמד מבחינה בנושא פלוני אם הוכיח לו ידיעה מספקת באותו נושא.

26. חזרה על הבחינה

(תיקון התשל"ה)

(א) נכשל המועמד בבחינה יהא רשאי להיבחן שוב בנושא שנכשל בו, אולם אם נכשל בנושא יותר מארבע פעמים, יהיה עליו לעמוד שוב בבחינה כולה.

(ב) לא יורשה מועמד להיבחן שוב בנושא או בבחינה, אם תם המועד האמור בסעיף 17(ב) לחוק.

27. התייעצות עם הועדה

המנהל יתייעץ בועדה בכל הנוגע להוראות פרק זה.

פרק רביעי: תעודת רישום וכרטיס זיהוי

28. טפסים

המנהל יורה על הטפסים של תעודת רישום וכרטיסי זיהוי האמורים בפרק זה, לרבות כרטיס זיהוי לשעה.

29. תעודת רישום

(א) מי שנרשם בפנקס תינתן לו תעודת רישום; התעודה תיחתם ביד הרשם.

(ב) מי שנרשם בפנקס על פי הוראות סעיף 33 תינתן לו תעודת רישום במועד הראשון בו תשולם אגרה שנתית.

30. הצגת תעודת רישום

תעודת רישום תוצג בכל עת במקום בולט בחצריו של סוכן המכס.

31. שינוי פרטים בתעודות

שונה פרט מן הפרטים הרשומים בתעודה יחזירה סוכן המכס אל הרשם, ותוצא לו תעודה חדשה.

32. כרטיס זיהוי

ליחיד שהוא סוכן מכס או פקיד רשוי יוצא כרטיס זיהוי או כרטיס זיהוי לשעה, הכל לפי הענין, שישא את תמונת בעליו.

33. חתימה בכרטיס

- (א) כרטיס זיהוי של סוכן מכס ישא את חתימתו.
(ב) כרטיס זיהוי של פקיד רישוי ישא נוסף על חתימתו גם את חתימת ממנהו.

34. רישום פרטים בכרטיסים ותעודות

- (א) בתעודת הרישום וכרטיס הזיהוי של סוכן מכס יפורט תחום עיסוקו כפי שנרשם בפנקס.
(ב) בכרטיס זיהוי של פקיד רשויה שנתמנה על ידי סוכן מכס יפורש תחום עיסוקו כפי שאושר.

35. הוצאת כרטיסים

- (א) כרטיס זיהוי של סוכן מכס יוצא על ידי הרשם וישא את חתימתו.
(ב) כרטיס זיהוי של פקיד רשויה יוצא על ידי גובה המכס וישא את חתימתו, או חתימתו של מי שהוסמך על ידי גובה המכס לענין זה.

36. תוקף תעודה וכרטיס

- תקפם של תעודת הרישום או כרטיס הזיהוי יפקע עם תום המועד לתשלום האגרה השנתית משלא שולמה או עם מחיקת רישומו של סוכן מכס או ביטול אישורו של פקיד רשויה.

37. הצגת כרטיס

- (א) סוכן מכס ופקיד רשויה יציגו לפקיד מכס, עם דרישתו, את כרטיס הזיהוי.
(ב) פקיד מכס רשאי שלא להיענות לסוכן מכס או פקיד רשויה כל עוד לא הציגו בפניו כרטיס זיהוי.

38. החזרת מסמכים

- נמחק רישומו של סוכן מכס או בוטל אישורו של פקיד רשויה, יחזיר כל מסמך שהוצא על פי הוראות תקנות אלה אל גובה המכס מיד עם המחיקה או הביטול כאמור.

39. אבדן תעודה או כרטיס

- (א) אבדו תעודת רישום או כרטיס זיהוי יודיע בעליהם על כך מיד למשטרה וכן יפרסם על כך ללא דיחוי הודעה מתאימה בעתון יומי.
(ב) המציא בעל המסמך שאבד לגובה המכס ההודעה שפורסמה והניח דעתו כי מסר למשטרה על האבדן יוצא לו מסמך חדש תוך ששים יום מיום האבדן; עד להוצאת המסמך החדש יינתן לו מסמך זמני בטופס שיורה עליו המנהל.

פרק חמישי: רשומות ופנקסים המתנהלים על ידי סוכני מכס

40. רישום פרטי פעולות

(תיקונים: התשכ"ו, התשכ"ט)

(א) לענין כל פעולת-מכס ירשום סוכן מכס כל אלה:

- (1) שם האדם ומענו הנקוב כבעל הטובין במסמכים המוגשים לרשות המכס או לגובה המכס;
- (2) תמצית תיאור הטובין בקשר אליהם נעשתה פעולת המכס;
- (3) היתה פעולת המכס רישומם של טובין - מספר הרשמו;
- (4) שם האדם ומענו עמו הוסכם על עשיית פעולת המכס (בתקנה זו - הלקוח);
- (5) דמי עמלה שהוסכם עליהם עם הלקוח;

(6) דמי עמלה או תקבולים אחרים שנתקבלו מן הלקוח על חשבון;

(7) הוצאות ששילם סוכן המכס עבור הלקוח.

(ב) רשאי המנהל להורות לסוכן מכס או לסוג של סוכני מכס, אם דרך כלל ואם לענין מסויים, להוסיף על הפרטים הנדרשים לפי תקנת משנה (א) או לגרוע מהם.

(ג) הפרטים האמורים יירשמו כך שאפשר יהא בכל עת לקבוע מתוכם את כל פעולות המכס שבוצעו עבור אותו לקוח וכן להבחין בין הכנסות והוצאות של סוכן המכס עצמו לבין תקבולים והוצאות על חשבון הלקוח.
(ד)-(ה) (בוטלו).

פרק שישי: אגרות

41.

אגרות רישום או אישור

3

(תיקון התשמ"ז)

אלה אגרות הרישום או האישור שיש לשלם:

(1) סוכן מכס: 1,233 ש"ח;

(2) פקיד רשוי: 310 ש"ח.

42.

אגרות שנתיות

3

(תיקון התשמ"ז)

אלה האגרות השנתיות שיש לשלם:

(1) סוכן מכס: 614 ש"ח;

(2) פקיד רשוי: 310 ש"ח.

42.א. **הצמדה**

(תיקון התשמ"א)

האגרות בתקנות 41 ו-42 יותאמו ב-1 בינואר וב-1 ביולי של כל שנה לשיעור עליית מדד המחירים לצרכן המתפרסם מטעם הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. שיעור עליית המדד ייקבע לפי שיעור העלייה שבין המדד האחרון שהתפרסם לפני תחילתה של האגרה שבתוקף לבין המדד האחרון שהתפרסם לפני יום התאמתה. האגרות המותאמות יעוגלו ל-10 השקלים הקרובים.

43. **מועד תשלום אגרות**

אגרה לפי האמור בתקנות 41 או 42 תשולם -

(1) על ידי סוכן מכס לגובה המכס הקרוב ביותר למקום עסקו העיקרי לפעולות מכס;

(2) על ידי פקיד רשוי של סוכן מכס לגובה המכס הקרוב ביותר למקום עסקו העיקרי לפעולות מכס של ממנהו;

(3) על ידי פקיד רשוי של בעל-טובין לגובה המכס הקרוב ביותר למשרדו הראשי של ממנהו.

44. **אישור תשלום אגרה**

(א) תשלום אגרה כאמור על ידי סוכן מכס שהוא יחיד או על ידי פקיד רשוי יאושר בחותמת שיוורה עליה המנהל שתוטבע בכרטיס הזיהוי.

(ב) תשלום אגרה כאמור על ידי סוכן מכס שהוא תאגיד יאושר על ידי קבלה; הקבלה תישמר עד למועד התשלום הבא של האגרה שיש לשלמה.

פרק שביעי: שונות

45. הודעה על שינויים

(תיקון התשל"ה)

סוכן מכס ופקיד רשוי יודיעו לרשם, או לגובה המכס, על כל שינוי באחד מן הפרטים שנרשמו בבקשה שהוגשה על פי הוראות הפרק הראשון או הפרק השני, הכל לפי הענין, תוך 14 יום מיום השינוי.

46. חצרו של סוכן מכס

[תיקון התשכ"ו (מס' 3)]

(א) לא ירשום המנהל אדם כסוכן מכס מוגבל למקום פלוני אם לא הוכיח כי ברשותו חצרים לניהול עסקיו.

(ב) רשאי המנהל שלא לרשום אדם כסוכן מכס אם, לדעתו, חצרו אינם מתאימים לייעודם.

(ג) לא יעשה סוכן מכס שינוי בחצרו ולא יעתיק חצרו למקום אחר אלא באשורו המוקדם של המנהל.

(ד) (1) על אף האמור בתקנת משנה (א) רשאי המנהל, מטעמים שייראו לו, לרשום לצמיתות או לתקופה מוגבלת, אדם כסוכן מכס מוגבל למקום פלוני, אפילו אין ברשותו חצרים באותו מקום, ובלבד שאותו אדם רשום כסוכן-מכס מוגבל למקום אחר וברשותו חצרים באותו מקום, הכל אם בדרך כלל ואם למקומות מסויימים או לסוכני מכס מסויימים.

(2) תקפו של רישום לפי פסקה 1 יפקע בתום התקופה אם בסופה לא נתמלאו הוראות תקנת משנה (א).

(ה) רשאי המנהל להתנות רישומו של אדם כסוכן מכס כללי בהחזקת החצרים, נוסף על החצרים במקום עסקו העיקרי לפעולות מכס, בכל אותם מקומות שבהם היקף עסקיו של אותו אדם מחייבים זאת, לדעת המנהל.

(ו) מבקש סוכן מכס לנהל את עסקיו במקום מגוריו, ייחד לכך חדר אחד לפחות.

(ז) בחצרו של סוכן מכס ייקבע במקום בולט שלט הנושא את שם עסקו.

(ח) הוראות תקנת-משנה (ב) ו-(ו) לא יחולו על מי שנרשם כסוכן-מכס על פי הוראות סעיף 33 לחוק.

47. שליחת מסמכים בדואר רשום

מסמך או הודעה שנדרש סוכן-מכס או פקיד-רשוי להמציא מכוח הוראות החוק או הוראות תקנות אלה וכן מסמך או הודעה המיועדים לסוכן-מכס או פקיד-רשוי שמבקשים לשלוח בדואר יישלחו בדואר רשום אלא אם הורה המנהל אחרת.

48. הצגת הרשאה

כל פקיד-מכס רשאי לדרוש מסוכן-מכס או פקיד-רשוי הרשאה בכתב מסוכן-מכס שהוא תאגיד שמטעמו הוא פועל, ואם לא הראה הרשאה כזו, רשאי פקיד המכס שלא להכיר בו כעושה פעולות-מכס מטעם אותו תאגיד.

49. כרטיסים לפי פקודת סוכני בתי המכס

מי שנרשם לפי הוראות סעיף 33 לחוק יראו כרטיס שהוצא לו על פי סעיף 9 לפקודת סוכני בתי המכס ככרטיס-זיהוי לפי תקנות אלה עד שיוצא לו כרטיס-הזיהוי הדרוש.

50. אימות פרטי בקשה

המנהל או גובה המכס רשאים לדרוש אימות, בתצהיר או בדרך אחרת שיורו, של פרטי בקשה שהוגשה על פי הוראות תקנות אלה, הכל לפי הענין.

51. ביטולים

בטלים:

- (1) צו סוכני בתי המכס;
- (2) צו על פי סעיף 2 לפקודת סוכני בתי המכס, 1935;
- (3) צו לפי סעיף 2 לפקודת סוכני בתי המכס;
- (4) צו סוכני בתי המכס (אגרות), התשכ"א-1960.

52. השם

תוספת

לתקנות אלה ייקרא "תקנות סוכני המכס, התשכ"ה-1965".

תוספת

(תקנה 11(ב))

אני _____ נושא תעודת-רישום/תעודת-זהות

מס' _____

שם סוכן המכס או בעל הטובין

ממנה בזה את מר _____ נושא תעודת-זהות מס' _____ /

הועסק על ידי בלבד לעשות פעולות-מכס מטעמי*

בתחנת המכס ב **

תחום-עיסוקי הרשום בפנקס הוא לסוגי-פעולות

למקומות מסויימים ***.

* יש לציין במפורש אם המיניו באופן כללי או מוגבל לפעולות מסויימות.

** אם המיניו ליותר מתחנת-מכס אחת יש לציין זאת.

*** יש לפרט אם הוא כללי או מוגבל ומהי ההגבלה.

פנחס ספיר

שר האוצר

[1.] ק"ת 1680, התשכ"ה (28.1.1965), עמ' 1307 (1371).

תיקונים: ק"ת 1827, התשכ"ו (20.1.1966), עמ' 713;

ק"ת 1858, התשכ"ו (24.3.1966), עמ' 1600 [התשכ"ו (מס' 2)];

ק"ת 1890, התשכ"ו (9.6.1966), עמ' 2153 [התשכ"ו (מס' 3)];

ק"ת 1932, התשכ"ו (8.9.1966), עמ' 2869 [התשכ"ו (מס' 4)];

ק"ת 2385, התשכ"ט (7.5.1969), עמ' 1421;

ק"ת 2540, התשל"ל (1.4.1970), עמ' 1305;

ק"ת 3278, התשל"ה (9.1.1975), עמ' 617;

ק"ת 3645, התשל"ז (31.12.1975), עמ' 667;

ק"ת 4197, התשמ"א (16.1.1981), עמ' 377 (תחילת התיקון ביום 1.1.1981);

ק"ת 5034, התשמ"ז (28.5.1987), עמ' 968.

[2.] הוראות תקנות מס קניה (רישומים ומסמכים), התשכ"ט-1969, חלות על ספרים מוחזקים המתנהלים או מוצאים על פי

הוראות תקנות אלה.

[3.] הסכומים עודכנו לאחרונה בי"פ 12065, התשפ"ד, עמ' 3606, החל ביום 1.1.2024.

//